

झारखण्ड शैक्षिक अनुसन्धान एवं प्रशिक्षण परिषद्, राँची

वार्षिक-परीक्षा (2022-23) (आदर्श-प्रश्न-पत्र MCQ)

कक्षा- नवमी | विषयः-संस्कृतम् | समयः-सार्ध-एक-होरा | पूर्णांकः-40

*****

सामान्य-निर्देशः-

1. अस्मिन् प्रश्नपत्रे सर्वे चत्वारिंशत् (40) प्रश्नाः सन्ति।
  2. प्रत्येक-प्रश्नस्य कृते चत्वारः विकल्पाः प्रदत्ताः सन्ति।
  3. सर्वे प्रश्नाः अनिवार्याः सन्ति ।
  4. प्रत्येक-प्रश्नस्य कृते 1-1 अंकः निर्धारितः ।

खण्ड क (अपठित-अवबोधनम्)

निर्देशः-अधोलिखितं गदयांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत-

“स्वच्छं भारतं प्रायः अधिकांशानां भारतीयानां स्वप्नः अस्ति परं स्वप्नमात्रेण तु स्वच्छता न भविष्यति । वयं सर्वे मिलित्वा अस्यां दिशायां प्रयासं कुर्याम् । वयं पश्यामः यत् जनाः मार्गेषु अथवा सार्वजनिकेषु स्थानेषु यत्र कुत्रापि अवकरं क्षिपन्ति, किम् इदम् उचितम् अस्ति ? एतत् न करणीयम् यतः सर्वकारः एकाकी एव इदं कार्यं सफलं कर्तुं न शक्नोति । यदि वयम् अपि सहायतां करिष्यामः जागरूकाः च भविष्यामः तदा अयं स्वप्नः अवश्यमेव पर्णः भविष्यति ।”

1. जना: मार्गेषु किं क्षिपन्ति ?
(क) कन्दुकम्   (ख) पुस्तकम्   (ग) वस्त्रम्   (घ) अवकरम्

2. स्वच्छ भारतं केषां स्वप्नः अस्ति?
(क) भारतीयानाम्   (ख) मुगलानाम्   (ग) शिशूनाम्   (घ) पशूनाम्

3. कः अवश्यमेव पूर्ण भविष्यति ?
(क) खेलनम्   (ख) स्वप्नः   (ग) धावनम्   (घ) भोजनम्

4. कः एकाकी एव इदं कार्यं कर्तुं न शक्नोति?
(क) सर्वकारः   (ख) श्रमिकः   (ग) बालकः   (घ) महिला

ਖਣਡ ਖ (ਪਠਿਤ-ਅਵਬੋਧਨਮ्)

निर्देशः - अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि विकल्पे॒भ्यः चित्वा लिखन्तु -

“जीर्णधनः अवदत्-”भोः श्रेष्ठिन् ! नास्ति दोषस्ते, यदि तुला मूषकैः भक्षिता। ईदृशः एव अयं संसारः । न किञ्चिदत्रं शाश्वतमस्ति । परम् अहं नद्यां स्नानार्थं गमिष्यामि। तत् त्वम् आत्मीयं एनं शिशुं धनदेवनामानं मया सह स्नानोपकरणहस्तं प्रेषय " इति।"

5. तुला के: भक्षिता ?

- (क) वानरैः   (ख) कुकुकैः   (ग) मूषकैः   (घ) श्रेष्ठिभिः

6. कः नद्यां स्नानार्थं गमिष्यति ?

- (क) श्रेष्ठी (ख) मुषकः (ग) जीर्णधनः (घ) आत्मा

7. कीदृशः एव अयं संसारः?

8. "परम् अहं नद्यां स्नानार्थं गमिष्यामि " अत्र 'अहम्' इति कर्तृ-पदस्य क्रिया-पदम् किम् अस्ति?

निर्देशः- अधोलिखितं श्लोकं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि विकल्पेभ्यः चित्वा लिखन्तु -

“प्रियवाक्यप्रदानेन सर्वे तुष्यन्ति जन्तवः।

तस्माद् तदेव वक्तव्यं वचने का दरिद्रता ॥"

(9) जन्तवः केन प्रसीदन्ति?

(10) सर्वदा कीदृशं वाक्यं वक्तव्यम् ?

(11) वचने का न भवेत्?

- (क) मधुरता   (ख) दरिद्रता   (ग) सुवचनम्   (घ) सम्पन्नता

(12) 'जन्तवः' इति कर्तृपदस्य क्रियापदं किम् ?

- (क) गमिष्यति   (ख) तुष्यन्ति   (ग) खादन्ति   (घ) करिष्यन्ति

निर्देशः - अधोलिखितं नाट्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत -

“चन्दनः - अस्तु गच्छ सखिभिः सह धर्मयात्रया आनन्दिता च भव। अहं सर्वमपि परिपालयिष्यमि। शिवास्ते सन्तु पन्थानः।

चन्दनः- मलिलका तु धर्मयात्रायै गता। अस्तु । दुर्घटोहनं कृत्वा ततः स्वप्रातराशस्य प्रबन्धं करिष्यामि। (स्त्रीवेषं धृत्वा दुर्घटपात्रहस्तः नन्दिन्याः समीपं गच्छति)

उमा- मातलानि! मातलानि! "

13."अस्तु गच्छ सखिभिः सह...। " इति कः कथयति?

14. स्त्रीवेषं कः धारयति?

15. मल्लिका कृत्र गता ?

- (क) धर्मयात्राये   (ख) क्रीडनाय   (ग) भ्रमणाय   (घ) धावनाय

16. 'शिवास्ते सन्तु पन्थानः' अत्र क्रिया-पदं किमस्ति?

निर्देश:- रेखाङ्कितपदानि आधृत्य प्रश्ननिर्माणं करुत-

- नवृक्षाः** निर्विवेकं छिद्यन्ते ।

S. S. S. S.

— — — — —

- (T) तत् (T) तत् (T) तत्त्वैः (T) तत्

निर्देश: भाषेविविच्छन वार्षिक उत्तरायण अधिकारी विकल्पोंग्राम निवास विधान

21 'ਤਾਦਕਾ' ਵਾਪਿਸ਼ ਸਾਡੇ ਸਾਈਆਂ ਭਾਈਕਾਂ ਅਦਿਨ 3

- (ক) ক
(খ) দ
(গ) ক
(ঘ) ম

੨੨ 'ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਹਿਂ' ਕਿਥੋਂ ਵਰਤੇ ?

- (क) ट (ख) ख (ग) त (घ) व

23. 'फ' इत्यस्य उच्चारण-स्थानम् अस्ति -

- (क) कण्ठः   (ख) ओष्ठौ   (ग) नासिका   (घ) तालुः

निर्देशः - अधोलिखित - स्थूल-पदेषु सन्धिं विच्छेदं वा करणीयम् -

24. सज्जनः सदैव पर+उपकारं करोति ।

- (क) परोपकारं   (ख) परूपकारः   (ग) परूउपकारं   (घ) परूकारं

25. स्वागतं सः अकरोत् ।

- (क) स्वा+गतं   (ख) सु+आगतम्   (ग) सो+आगतम्   (घ) स्वे +आगतम्

26. तोयाः समुद्रमासाद्य अपेयाः भवन्ति ।

- (क) समुद्रम्+आसाद्य   (ख) समुद्र +मासाद्य   (ग) समुद्रमा+साद्य   (घ) समुद्रो +आसाद्य

निर्देशः - उचित-शब्द-रूपैः रिक्त-स्थानानि पूरयत -

27. -----प्रकाशः सर्वत्र प्रसरति।

- (क) भानुः   (ख) भानोः   (ग) भानवे   (घ) भानुना

28. -----कन्दुकं क्रीडन्ति ।

- (क) बालाः   (ख) बालम्   (ग) बालेन   (घ) बालात्

29. -----नासिका वर्तते ।

- (क) अयम्   (ख) इयम्   (ग) इदम्   (घ) अस्य

निर्देशः - संख्यावाचक-शब्दैः वाक्यानि पूरयत -

30. क्षेत्रे -----गजः अस्ति।

- (क) एकः   (ख) एकं   (ग) एका   (घ) एकाम्

31. विद्यालये -----शिक्षिकाः सन्ति ।

- (क) त्रीणि   (ख) त्रि   (ग) त्रयः   (घ) तिसः

32. पुष्पपात्रे -----पुष्पे स्तः।

- (क) द्रवि   (ख) द्रवौ   (ग) द्रव्योः   (घ) द्रवे

निर्देशः - उचित - धातुरूपैः वाक्यानि पूरयत -

33. छात्राः विद्यालयं ----- ।

(क) अगच्छत्

(ख) अगच्छताम्

(ग) अगच्छन्

(घ) अगच्छः

34. श्रमिकाः परिश्रमं कृत्वा मुद्रां - - - - - |

(क) लभते

(ख) लभन्ते

(ग) लभे

(घ) लभावहे

35. त्वम् पितरम् - - - - - ?

(क) सेवते

(ख) सेवन्ते

(ग) सेवसे

(घ) सेवे

निर्देशः - उचित-उपपद-विभक्ति - माध्यमेन वाक्यानि पूरयत -

36. - - - - परितः वनानि सन्ति ।

(क) ग्रामं

(ख) ग्रामस्य

(ग) ग्रामात्

(घ) ग्रामाय।

37. नेतारः - - - - - स्पृहयन्ति ।

(क) पदाय

(ख) पदं

(ग) पदात्

(घ) पदेन

38. - - - - - विना सुखं न भवति ।

(क) धर्मम्

(ख) धर्मे

(ग) धर्मस्य

(घ) धर्मः

निर्देशः - स्थूल-पदेषु प्रकृति-प्रत्ययः करणीयः-

39. सः धावितुम् अश्यासं करोति ।

(क) धाव्+क्त

(ख) धाव्+तुमुन्

(ग) धाव्+शत्

(घ) धाव् + कृत्वा

40. मया ग्रन्थः पठ्ण+क्त

(क) पठितुं

(ख) पठितः

(ग) पठतम्

(घ) पठित्वा